

Datum
2021-03-18
Vår referens
Matilda Renkvist Quisbert
Sekreterare
matilda.renkvist-quisbert@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Översyn av arvodering för vaktmästare inför val 2022 VN-2020-115

Sammanfattning

Inför valet 2022 har valnämnden gjort en översyn av arvodering för de som tjänstgör som vaktmästare på valdagen. I samband med tidigare val har behovet av ett tydligare, mer rättvist, administrativt enklare och mer förutsägbart arvoderingssystem identifierats. Resultatet av översynen är ett förslag på ett arvoderingssystem med en fast summa baserat på det antal distrikt som tjänstgörande vaktmästare ansvarar för.

Förslag till beslut

Valnämndens arbetsutskott föreslår valnämnden besluta

1. Valnämnden beslutar att vaktmästare arvoderas med 5 000 kronor för ett valdistrikt, 6 000 kronor för två valdistrikt och 7 000 kronor för tre valdistrikt.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse VNAU 200908 Översyn av arvodering för vaktmästare inför val 2022

Beslutsplanering

Valnämndens arbetsutskott 2020-12-01
Valnämnden 2020-12-08
Valnämndens arbetsutskott 2021-01-19
Valnämndens arbetsutskott 2021-03-23
Valnämnden 2021-03-30

Ärendet

Bakgrund

I samband med val anlitas ett stort antal vaktmästare för att ta emot valmaterial, iordningsställa vallokalerna före, under och efter röstmottagningen på valdagen. Vaktmästarna deltar också i en förberedande utbildning inför valdagen. För detta arbete erhåller vaktmästarna ett arvode.

Under de senaste valen har ett beräkningssystem för arvodering av vaktmästare baserats på ett fast belopp, antal distrikt samt timlön. Arvodet har således haft en fast del och en rörlig, individuell del. Det fasta arvodet har varit 1 300 kr, samt 150 kr för de distrikt utöver det första

som vaktmästaren ansvarat för. Det rörliga arvudet har även det baserats på antalet distrikt som enskild vaktmästare ansvarat för. En enskild vaktmästare har kunnat vara ansvarig för maximalt tre distrikt ensam. Genom att distrikten omvandlas till timmar, har en ersättning av kvalificerad OB per timme utgått. Kvalificerad OB beräknas genom att dela månadslön med 165 och multiplicera med 2.40. Detta system har varit gällande för de vaktmästare som redan har sin befintliga anställning inom Malmö stad; för de som varit anställda utanför kommunen har en timlön å 200 kr utgått istället för kvalificerad OB. Medelarvudet har varit runt 8 500 kr per vaktmästare.

Detta arvoderingsystem har betraktats som otympligt och svårberäknat av såväl kansli som tjänstgörande vaktmästare. Den rörliga delen som baseras på befintlig månadslön innebär att betydande skillnader i arvode har uppstått mellan tjänstgörande vaktmästare med lika stort ansvarsområde, beroende på ursprungslön. I vissa fall har lärare och andra anställda på skolan ställt upp som vaktmästare under valdagen, och då genom sin grundlön lyft betydligt högre arvoden. Detta har lett till skillnader upp emot 10 000 kr mellan de som arvoderats lägst respektive högst. Systemet har även upplevts som svårt att beskriva och förutse av kanslipersonal, vilket lett till svårigheter i rekrytering samt i problematik i budgetering för vaktmästararvoden.

Med denna bakgrund påbörjades en utredning för att utveckla ett nytt system som skulle sträva mot en jämnare fördelning av arvoden, och därtill även vara förutsägbart och lätt att administrera för kanslipersonal. Dessutom behöver systemet även vara tillräckligt attraktivt för att locka den grupp som tidigare tjänstgjort med tidigare arvoderingsystem. Detta skall i sin tur balanseras gentemot de arvoden som övriga tjänstgörande under valdagen får, såsom röstmottagare och ordförande.

Vid en utblick mot andra kommuner som valnämnden genomfört under hösten 2020 har det visat sig att Malmös system i jämförelse även framstår som påtagligt kostsamt. Modell för arvodering i övriga kommuner skiljer sig åt; ett fåtal har baserat arvode på timlön, andra av helt fasta summor och vissa av distriktsbaserad arvodering. Flera kommuner hade en fast summa som enbart baserades på antalet valdistrikt som en enskild vaktmästare hade ansvar över, vilket är den riktning som föreslås även i Malmö.

Förslag på nytt arvoderingsystem

Som resultat av översynen förordas ett arvoderingsystem med fasta summor på arvoden beroende av det antal distrikt en vaktmästare ansvarar för. I enlighet med tidigare beslut från valnämnden är tre valdistrikt det högsta antalet distrikt en vaktmästare ensam kan ansvara för. Således föreslås följande arvoderingsstege:

Ett distrikt: 5 000 kronor

Två distrikt: 6 000 kronor

Tre distrikt: 7 000 kronor

I de fall då två eller fler vaktmästare delar på extra valdistrikt ska även det extra arvodestillskottet delas på vaktmästarna. Ex. två vaktmästare som delar på tre valdistrikt erhåller 5 500 kr vardera.

Under 2018 års val tjänstgjorde 95 vaktmästare och år 2019 tjänstgjorde 97 vaktmästare. Den totala kostnaden för vaktmästare under valet 2018 var 823 552 kr. Malmös invånarantal växer

och en utredning kring valdistrikt inför val 2022 pågår. Det finns goda skäl att anta att inför det allmänna valet 2022 har ca 15 st. nya valdistrikt tillkommit, utöver dagens 192 st. Detta innebär att fler vaktmästare kommer att behöva tjänstgöra vid det allmänna valet 2022 än vad som tidigare har gjorts. Ett rimligt antagande är att en vaktmästare ansvarar för två valdistrikt. Om antalet valdistrikt under valet 2022 uppgår till 207 st. innebär detta att ca 104 st. vaktmästare kan antas behöva tjänstgöra. Med ett arvode på 6 000 kr/vaktmästare kan den totala kostnaden beräknas till ca 624 000 kr.

De föreslagna nivåerna på arvoden ligger relativt nära det tidigare medelvärdet på utbetalade arvoden i samband med tidigare val, men innebär också att differensen mellan de lägst arvoderade- och de högst arvoderade vaktmästarna kraftigt minskar till maximalt 2 000 kr. Detta kan upplevas som mer rättvist och minska mycket av den irritation som vaktmästare har gett uttryck för efter genomfört val vid jämförelser av arvode sinsemellan.

Det föreslagna arvoderingssystemet är mer lättbegripligt vilket underlättar vid rekrytering av vaktmästare. Det föreslagna beräkningssystemet förenklar dessutom administrationen och påskyndar utbetalning. Nivån på arvodet är med det föreslagna beräkningssystemet betydligt enklare att indexera och höja vid behov inför kommande val, vilket också underlättar för en korrekt budgetering. De föreslagna arvodesnivåerna bedöms även på ett rimligt sätt närma sig de arvoden som utgår till övriga röstmottagare på valdagen.

Ansvariga

Daniel Olsson, valchef